

AİLEM VE ŞİRKETİM

Sayı 114, Mayıs 2019

İçindekiler

- 2-3 Şirket Anayasası'nda İmtiyaz, Melike Acardağ**
- 4 CGS Center'dan Haberler**
Dr. Güler Manisalı Darman ODTÜ Yayıncılık Yönetim Kurulu Başkanı Seçildi.
Ansa Ambalaj'da Çalışmalar Devam Ediyor.
- 5 Sermaye Piyasalarından Haberler**
Anonim Şirketlerde Organ Eksikliği
Esnek Opsiyon Sözleşmeleri
Emeklilik Yatırım Fonlarında Değişiklik
- 6 Teknoloji'den Haberler**
Yapay Kalp Pompası Üretildi.

Aktarım Mekanizması

Para politikası araçlarına yönelik alınan kararların çeşitli kanallarla toplam talebi ve üretim, tüketim ve istihdam gibi reel ekonomik aktiviteleri etkilemesini sağlayan mekanizmadır. Kısa vadeli faiz oranlarını para politikası aracı olarak kullanan merkez bankalarının faiz kararları ekonomiyi temel olarak dört kanal aracılığıyla etkilemektedir. Kısa vadeli faiz oranına ilişkin alınan kararlar; beklentiler, faiz, varlık fiyatları ve döviz kuru yoluyla tüketici ve üreticilerin harcama, tasarruf ve yatırım kararlarını şekillendirmekte ve bu süreç toplam talebi, dolayısıyla da ekonomik aktiviteyi ve enflasyonu etkilemektedir.

Şirket Anayasası'nda İmtiyaz

Melike Acardağ, Finansal Yönetim Hizmetleri ve Akademi Koordinatörü

Mülkiyet, kişilerin sahip olduğu mal varlıklarının belirli bir düzen içerisinde, hukuksal olarak kendi iradesi kapsamında kullanma, yararlanma ya da tasarruf etme yetkisidir. Her türlü “taşınır” veya “taşınmaz” mal üzerinde bir mülkiyet hakkı bulunur. Bu sebeple, kişilerin sahip olduğu şirketlerin üzerinde de mülkiyet hakkı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Kişiler, şirketler üzerinde sahip olduğu mülkiyet haklarını genel kurul aracılığıyla işletir ve pay sahipleri bu haklarını kullanabilmek adına belirli aralıklarla toplanır. Dolayısıyla, pay sahiplerinin haklarını etkileyebilecek her türlü iş ve işlem için genel kurul bir araya gelir. Bu iş ve işlemler açısından genel kurul bazı görev ve yetkilerini yönetim kuruluna devredebilir. Ancak bazı görev ve yetkiler ise genel kurul istese bile devredilebilmesi mümkün değildir. Bunlar;

- Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi.

- Müdürlerin atanmaları ve görevden alınmaları.
- Topluluk denetçisi ile denetçilerin atanmaları ve görevden alınmaları.
- Topluluk yılsonu finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporunun onaylanması.
- Yılsonu finansal tablolarının ve yıllık faaliyet raporunun onaylanması, kâr payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi.
- Müdürlerin ücretlerinin belirlenmesi ve ibraları.
- Esas sermaye paylarının devirlerinin onaylanması.
- Bir ortağın şirketten çıkarılması için mahkemeden istemde bulunulması.
- Müdürün, şirketin kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi veya böyle bir iktisabın onaylanması.
- Şirketin feshi.
- Genel kurulun kanun veya şirket sözleşmesi ile yetkilendirildiği ya da müdürlerin genel kurula sunduğu konularda karar verilmesi

Karar alma süreçlerinde hız kazanmak adına ya da şirketin geleceğine yönelik olarak daha objektif kararlar alabilmek adına pay sahipleri kendileri adına yaptıkları işlemlerde imtiyaz sahibi olabilirler. Bu imtiyazlar, Türk Ticaret Kanunu'nda da 478. maddesinde açıklanmıştır. 478. maddeye göre “İlk esas sözleşme ile veya esas sözleşme değiştirerek bazı paylara imtiyaz tanınabilir.” denmektedir. Şirket esas sözleşmesinde farklı alanlarda imtiyaz tanınabilir. Bu imtiyazlarda pay sahiplerine farklı haklar tanıyabilir. Örneğin, kar payı, tasfiye payı, rüçhan, yönetim kurulunda aday gösterme ve oy hakkı gibi...

Kar payı imtiyazı, şirkette belirli payların diğer paylara göre farklı bir kar payı politikası uygulanmasıdır. Bu kar payı politikasının nasıl kullanılacağı detaylı olarak belirtilmemiştir. Dolayısıyla, kardan öncelikli olarak yararlanmak, kardan daha yüksek oranda yararlanmak ya da kardan birikimli şekilde yararlanabilmek şeklinde farklı politikalar benimsenebilir.

Tasfiye payında da imtiyaz sözkonusu olabilir. Böyle bir durumda ise, imtiyaz tanınan pay, şirket tasfiyesinde imtiyaz tanımlanmamış olan para göre üstün konuma gelmektedir.

Yönetim kurulunda aday gösterme imtiyazı da pek çok şirkette tercih edilen bir imtiyaz türüdür. Bu imtiyaza göre esas sözleşmede belirtilmek koşuluyla, belirli pay sahiplerinin, yönetim kurulunda temsil edilmesinin önü açılmaktadır. Yönetim kurulu üyeleri, belli bir grubu oluşturan pay sahipleri arasından seçilebileceği gibi aday önerme şeklinde de vücut bulabilir.

Rüçhan hakkı ise, sermaye artırımında ortaya çıkan yeni paylardan öncelikli olarak yararlanma hakkıdır. Rüçhan hakkı kullanımında önemli olan mevcut pay sahiplerinin sermaye katılım oranları kapsamında yararlanma haklarının bulunduğu unutulmamalıdır.

Oyda imtiyazda Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenmiş bir imtiyaz türüdür. TTK'nın 479. maddesi kapsamında eşit itibari değerdeki paylara farklı sayıda oy hakkı verilerek tanınabileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda, üst limit olarak da onbeş oyun verilebileceğine dair kısıtta yine aynı kanun maddesinde bulunmaktadır.

İmtiyaz türleri üzerinden geçildiğinde özellikle oyda imtiyaz diğer imtiyaz türlerine göre daha dikkat çekicidir. Genel kurul olarak pay sahiplerinin kendilerine oyda imtiyaz tanınması diğer ortaklardan bir adım önde olunacağını akla getirmektedir. Ancak, kanun yine şirketin üçüncü bir tüzel kişilik olduğunu ve pay sahiplerinin kendi çıkarları doğrultusunda yönetmemesi ve kurumsal yönetim temelinde belirli bir standardının olması için özellikle oyda imtiyazın kullanılmayacağı halleri de detaylı olarak belirtmiştir. TTK'nın 479. maddesinin 2. fıkrasına göre oyda imtiyaz aşağıdaki kararlarda kullanılamaz:

- a) Esas sözleşme değişikliği.
- b) İbra ve sorumluluk davası açılması.

Şirket anayasalarında önemli genel kurul kararları ve imtiyazlar mülkiyet hakları kısımlarında detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Şirket anayasalarının tarafları tüm kararlar ve imtiyazlar konusu üzerinde uzun uzadıya görüşerek, mutabakat sağlamaktadır, çünkü, genel kurulun devredilemez görev ve yetkilerinin dışında TTK'da belirtilmiş olan karar ve toplantı nisapları da bulunmaktadır. Örneğin, "şirket merkezinin yurtdışına taşınması" genel kurul toplantı nisabı için yüzde 100 ve karar nisabı içinde oybirliği gerektiren bir karardır. Bu karar karşın, "işletme konusunun tamamen değiştirilmesi" kararı ise toplantı ve karar nisabı açısından sermayenin en az yüzde 75'i ile alınabilir. Dolayısıyla bu gibi kararlarda bazı durumlarda şirketin devamlılığı ve refahı için ağırlaştırılmış nisaplar ya da pay sahiplerine imtiyazlar öngörülebilmektedir. Örnek verilecek olursa kanunun yüzde 75 karar nisabı öngördüğü bir konu, esas sözleşme de yüzde 90 nisaba çekilebilir. Ancak, önemli olan husus oylanın kararda oyda imtiyazın kullanılıp kullanılmayacağıdır. Dolayısıyla, işletme konusunun değiştirilmesi esas sözleşme değişikliği gerektirmesi sebebiyle, oyda imtiyaz etkisizleşecektir.

Sonuç olarak, pay sahiplerinin şirketleri kendilerinden bağımsızdır. Şirketin geleceği ve sürekliliği pay sahiplerinin kendi çıkarlarından ve menfaatlerinden daha önemli olduğu unutulmamalıdır. Uzun vadede, şirketin kurumsal yönetim temelinde yönetilmesi, şeffaflık ve hesapverebilirlik açısından daha doğru temellere oturtulması, pay sahiplerinin de kendi çıkarlarıyla örtüşecektir.

Kaynakça:

<http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/anonim-sirketlerde-ımtiyazli-paylar/>
<https://www.milliyetemlak.com/dergi/mulkiyet-hakki-nedir/>
<http://www.mondaq.com/turkey/x/676472/Shareholders/Anonim+irketlerde+ımtiyaz+Trleri>

CGS Center'dan Haberler

Dr. Güler Manisalı Darman ODTÜ Yayıncılık Yönetim Kurulu Başkanı Seçildi.

ODTÜ Geliştirme Vakfı iştiraki olan ODTÜ Yayıncılık 1996 yılında kurulmuştur.

Başta Michio Kaku, Frank Wilczek ve Brian Cox gibi Dünya'nın önde gelen bilim insanlarının popüler bilim kitaplarını, yükseköğrenime yönelik akademik ders kitaplarını ve diğer toplumbilim yayınlarını yayınlamaktadır.

Dr. Güler Manisalı Darman, ODTÜ Yayıncılık Yönetim Kurulu Başkanlığına seçildi. Mesa Topluluğu'nun ana ortaklarından ve grubun çeşitli şirketlerinde, başkan, başkan vekili ve üye olarak görev üstlenen Özhan Akçalı ise ODTÜ Yayıncılık Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olmuştur. Yönetim Kurulu Üyesi ise Prof. Dr. Şakir Erkoç'tur.

Ansa Ambalaj'da Çalışmalar Devam Ediyor.

Ansa Ambalaj, 20.000 m2 'si açık, 10.000 m2 'si kapalı olmak üzere toplam 30.000 m2 alanda yılda ortalama 6.000 ton fibrilize iplik ve sentetik çuval üretimi gerçekleştirmektedir. Kuruluşundan bu yana değişmeyen ticari prensipleri ile bulunduğu sektör içerisinde her zaman yeri olan Ansa Ambalaj, deneyimli kadrosu ve kaliteden ödün vermeyen hizmet anlayışıyla, sektöründeki örnek firmalardan biridir. Ansa Ambalaj'ın bünyesindeki AR-GE faaliyetleri ile üretim hatlarına kazandırmış olduğu esneklik sayesinde, müşterilerine farklı standartlardaki taleplerine de cevap verebilmektedir.

CGS Center'ın "Aile-Şirket Anayasası" projesini tamamlamasının ardından "Kurumsal Yönetim ve Kurumsallaşma" fazına geçtiği Ansa Ambalaj projesinde çalışmalar devam etmektedir. Ansa Ambalaj Genel Müdürü Bahadır Bozoğlu, İnsan Kaynakları Uzmanı Erinç Dalgıç ve İhracat Şefi Selim Kimya ile CGS Center Başkanı Dr. Güler Manisalı Darman ve Kurumsal Danışmanlık Hizmetleri Koordinatörü Selen Sahillioğlu keyifli bir akşam yemeğinde biraraya geldiler.

Sermaye Piyasalarından Haberler

Anonim Şirketlerde Organ Eksikliği

6102 sayılı TTK'nın 530. maddesi uyarınca uzun süren beri şirketin kanunen gerekli olan organlarından birinin mevcut olmaması veya genel kurulun toplanamaması halinde, şirketin feshini öngörür. Yönetim kurulunun sona erdiği halde tekrar seçilmemiş olması, boşalan üyeliğin yeniden doldurma imkanının olmaması, yönetim kurulunun hiç ya da yeterince toplanamaması durumlarında yönetim kurulunun olmadığı kabul edilir. Yönetim kuruluna ek olarak, ayrıca, bağımsız denetime tabi şirketler ile halka açık şirketlerde riskin erken saptanması komitesi de değerlendirilmesi gereken bir diğer organdır.

Yönetim kurulunun toplanamaması genel kurulunda toplantıya çağrılmamasına sebep olabilir. Ek olarak da TTK'da belirtilmiş olan toplantı nisaplarının sağlanamaması sebebiyle de genel kurul toplanamayabilir. Burada 6102 sayılı TTK'nın 530. maddesine göre önemli olan bu tip bir toplanamama halinin süreklilik göstermesidir. Ancak, süreklilik sözkonusu olduğu takdirde şirketin feshine karar verilebilir. Buradaki süreklilik "uzun süreden beri" ifadesinin ne kadarlık bir süreyi kapsadığının takdiri mahkeme sürecinde hakime bırakılmıştır. Şirketin feshine karar verilmeden önce, yönetim kurulu dinlenmeli ve süre tanınarak şirketin mevzuata uygun hale getirilmesine dair bir şans vermelidir. Bu süre zarfında da eğer durum toparlanamazsa, şirketin feshine karar verilir.

Kaynak: <http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/anonim-sirketlerde-organlarin-eksikligi/>

Esnek Opsiyon Sözleşmeleri

Opsiyon sözleşmesi, iki taraf arasında yapılan ve alıcıya, ödeyeceği belli bir tutar (opsiyon primi) karşılığında, belirli bir vadeye kadar (veya belirli bir vadede), bugünden belirlenen bir fiyat (kullanım fiyatı) üzerinden opsiyona dayanak teşkil eden bir malı, kıymeti veya finansal göstergesi satın alma veya satma hakkı tanıyan, satıcıya da alıcının bu sözleşmeden doğan hakkını kullanması durumunda sözleşmeye dayanak teşkil eden malı, kıymeti, veya finansal göstergesi satma veya alma yükümlülüğü getiren sözleşmelerdir.

Mayıs 2019'dan itibaren Borsa İstanbul'da kullanım fiyatı ve vade tarihi yatırımcılar tarafından belirlenebilen esnek opsiyon sözleşmeleri "Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası"nda işlem görmeye başlamıştır.

Kaynak: <https://www.borsaistanbul.com/>

Emeklilik Yatırım Fonlarında Değişiklik

Sermaye Piyasası Kurulu emeklilik yatırım fonlarında değişiklik yapmıştır. Bu değişikliğe göre;

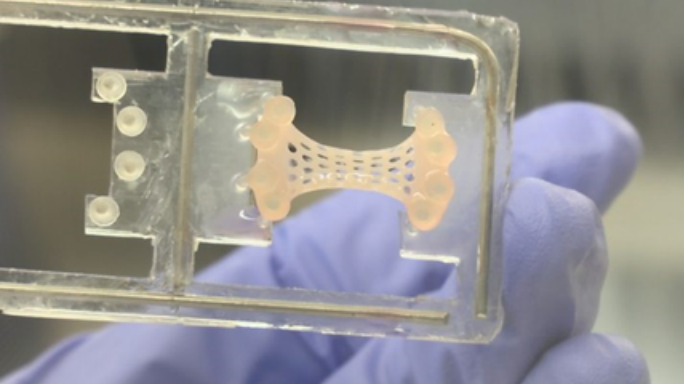
- Standart fonların portföyünün asgari %10'unun BIST 100, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, BIST Kurumsal Yönetim Endeksi ve Borsa İstanbul A.Ş. tarafından hesaplanan katılım endekslerindeki paylarda,
- Para piyasası fonlarının portföyünün asgari %25'inin devlet iç borçlanma senetlerinde yatırıma yönlendirilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Kaynak: <https://www.spk.gov.tr/>

Teknolojiden Haberler

Yapay Kalp Pompası Üretildi

Kalp krizi sorununu çözmek için çalışan bilim insanları, kök hücre sayesinde yapay kalp pompası üretmeyi başardılar. Yapay kalp pompaları 2 yıl içinde kullanıma hazır olacaktır. Kalp pompaları; kalp atışı sırasında kanın, kalbin farklı odacıkları içerisinde hareket etmesini sağlıyor. Bu pompalar, boyutlarına göre o kadar kuvvetli ki milisaniyeler içerisinde kan sıvısını vücudun her köşesine gönderebiliyorlar. Kalbin bazen sıkışması ya da durması kalp krizi olarak nitelendiriliyor.

Bilim insanları, sorunlu kalp pompaları yerine yapay kalp pompalarını üretmek için çalışıyorlar. Yapay kalbin vücuda uyum sağlayabilmesi için kök hücreler ile istenen şekil ve işlevde yapay dokunun üretilmesi önem taşıyor.

Üretilen pompa, hastanın kendi hücresi kullanılmaktadır. Bu hücreler, laboratuvarında yetiştiriliyor ve çalışan bir doku haline getiriliyor. Üretilen pompa aynı zamanda mevcut kalp hücrelerini tamir eden ya da yeniden üretilmeleri için kimyasalları da salgılayabiliyor.

Kaynak: <https://www.bbc.com/news/health>

Aile Şirket Anayasalarının Hukuksal Boyutu

CGS Center BussAc "Aile Şirket Anayasalarının Hukuksal Boyutu" e-egitimini sunmaktadır. Avukat Jülide Işıl Bağatur'un vermiş olduğu eğitim, Aile-Şirket Anayasası'nı bütüncü bir bakış açısı ile inceleyerek, hukuksal açıdan nasıl ele alınması ve yazılırken hangi hukuksal alanlar ile ilişkilendirilmesi gerektiğini günlük hayattan örnekler üzerinden açıklamaktadır.

Eğitimde, aile anayasasının hukuk ile ilişkisi, hukuk olmazsa ortaya çıkabilecek sorunlar, aile şirket anayasasında bütüncül bakış açısı, istisna ve istisnanın istisnası, tereke ve intikal, miras payı ve mal varlığına ilişkin diğer haklar, miras paylaşımı, edinilmiş mallara katılma rejimi, artıkdğerin takası ve katılım alacağı, ortak olmayan altsoyların saklı paylarının korunması konuları ele alınmıştır.

Eğitimin Süresi: 34 Dakika
Eğitimin Dili: Türkçe

Deneyimlerinizi paylaşın, başarı
öykülerinizi, çalışmalarınızı gönderin,
yayınlayalım.

Teşekkür Ederiz.

CGS[®]
Center

Kurumsal
Yönetim ve
Sürdürülebilirlik
Merkezi

(312) 2202220
Bağlıca, Ankara
info@cgscenter.org
<http://www.cgscenter.org/>
<http://ailemvesirketim.net/>
<https://cgscenterbussac.net/>

BussAC **CGS**
Center